

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Postilla Guillelmi super Epistolas et Euangelia: per totius
anni circu[m]itum: De tempore/ Sanctis/ et pro defunctis**

Guilelmus <Parisiensis>

Basel, 1513

VD16 E 4385

Via lapidosa: que fuit in captione: Et videbimus

urn:nbn:de:hbz:466:1-30573

H erat tñ horribil' sensual' imago i mēte chisti rēpēntiā g oēm passiōis ordinē: vt bū oēs p sudorē exirēt: et aliqd d sanguine sudorē tangente vt in terrā decurreret.

hic guttē sanguinis decurrēt i frā. Et
a s terit facē suam ne viderē discipulis q sanguinē su dozem sudasset.

cum surrexisset ab orōne r venisset ad

discipulos: iuenit eos dormiētes pētri
a s qe grauat animū r dēpnit
a s āre non inuocans diuinū auxiliū vt adiuuēt spm r
sticia: r ait illis: Quid dormitis: Ad.
a s carnē. a s cōpānēdo eis ipse orat r gemit i expectādo suā
passiōne custodit discipulos vt reqēscāt. b s post q requi
euerunt dicit.

dōmite iā r reqēscite. R. Sūfficit. L.

Surgite r orate ne intretis in tētationē
a s illa verba. b s passiōis p dīffinita infallibiliter qua
capereēt: ligaret r traderet manib' agentibus.

Ad. Ecce appropiābit hōra. R. r fili'
a s in ptātes iudeorū inuidorū vt faciāt i me volūtātē cor
b s i ad eos q veniūt me cape: q volūtaria ē mea passiō.

hois tradetur in manus pctōr: surgite
a s in p pino: q: iā forsan viderat chisti' lucernas sul
gere: vcl forsan in spūstu vidit iudā discurrentē in ciuita
tē: r pgregantē armigeros ad capiendū pium dñm.

eamus: Ecce qui me tradet pōpe est.

Secda via lapi
† **dosa hz āttuor**
† **considerāōes.**
Jesus a iudeis captus.
Jesus Anne adductus.
Jesus cayphe missus.
Jesus vultu velatus.

tas: ideo videtur magis dicendum q sudorem sanguine tinctum sudauerit. Dicit enim textus: et factus est sudor eius sicut guttē sanguinis: non dicit: sudor eius est sanguis: sed sicut guttē sanguinis: quia guttē fuerunt tinctē sanguine.

† **Secunda via lapidosa.** Ista via dicitur lapidosa: quia nimis corda iude et iudeorū fuerūt indurata: nō attendit em iudas ad omnia que dixit sibi chistus: nō etiā quia ore eū allocutus est dicens: **Q** iuda osculo filiū hominis tradis: ideo iude erat lapidosa. fuit insuper iudeis dura r lapidosa: quia chistū que toriens audierunt et viderunt non agnouerunt: prostratiq suam imbecillitatem nō cognouerunt: chisti voluntarium accessum non attenderunt: inhibitionem ne discipulos caperent non intellexerunt: neq etiam pietatem quam in impio Dalcho ostendit aduerterunt: **I**deo valde indurata et lapidosa. fuit demum discipulis lapidosa: quibus pēdit fugam r scandalum: r maxime Petro: nihilominus tamē impleuerūt scandalū et fugam. **Q** indurata via fuit apostolis: qui etiam volebant chistum dei filium gladio defendere: quos omnes verbo prostravit: vt manifeste habetur in euangelio Joannis rē.

et ania et oia interiora nature he/ rentia: et carni frigide cōcuterentur timore: vñ ex tali motu et mē/ brozū conuassione sudor sangui neus causabat: qui per duas tūi cas vehemēter stillabat velut gut te aque decurrēt in terrā. Sic q tunice ita humide facte sint: ac si per aquā tractē fuissent: **T**arusq vapor exiit d corpore eius: sicut apparet sum' tēpore matutino ex silua humida ascēdens. **D**icit au tē **Lucan'**: q in chisti corde con/ curreūt ad inuicē timor r amor/ timor pēne quā passurā intellige/ bat: qui timor fecit concurrere to/ tū sanguinē ad cor. **E**t amor gene ris humani p quo passur' erat/ pa riter cor adūt: r extunc cor valide ipletū r exurgens agonia. **A**mor dicebat: volo q moriā chistus p populo et fratribus. **M**oluit ti mo: vt pateret tñ horredā passio nē: et amor ipetu facto pstringen do cor chisti in timorē: vnde ve/ hemēs pugna in corde chisti: ita omnes pori corporis chisti aper ti sunt: et cum sudore sanguis exi uic per omnes poros fluens abun de super terram. **E**t licet aliqui di cant sanguinē sudasse solum pro pter bonitatē complexionis que nihil superfluum habuerit: sed sa cre scripturē non habetur auctori

Lucanus

D

Judei remississimi lingua argentesque Chanaanite pro minoribus venduntur.
Judas possidet agrum in agris. Nihil est in fortibus similibus.
Judas vultus mihi dicit, ego enim vobis Maham. Consecrati vobiscum et sanctitatem.

De Laptione domini

Leo papa i. **Leo papa i** fermode. Videte fratres et diligenter inspicite: que germina et quales fructus de auaricie stirpe nascunt. Quis merito aplos ra-

Quis dicitur de aplos

dicere esse maloz omnia diffiniuit: qz nullu pccm sine cupiditate co- mittit: et ois illicinus appetit illi- us auditaris est morib: amori pe- cunie vllis est ois affectio: et omnia lucri cupida etia p exiguo perire no meruit. Nullaqz est iusticie in illo corde vestigiū: i quod sibi aua- ricia fecit habitaculū. Hoc pñd iudas inebriatus veneno: dñi sicut lucrum/peruenit ad laqueū: et taz stulte impius fuit: vt triginta ar- gēteis dominū venderet et magi- strum. hec ibi.

Bernardus. **Quēcūqz osculatus fuit.** Bernardus doctor mellifluus. Iu- da mercator pessime: o proditor auarissime: cur non petiisti a ma- tre triginta illos argēteos? Et qz paupercula erat: aut medicasset: aut potius seipsam vēdidisset: de- disse tibi precium: ne dilectū filiū suū pderes innocentem.

F **Et oscularetur eum etc.** Nicolaus de lyra. Hoc ideo fecit: ne pro iesu caperent iacobum al- phei: qui erat valde similis chri- sto in facie: ppter quod dicebatur specialiter frater domini.

Et osculatus est eum etc. **Eugenius** dicit. Omnes prodit- tores veritatis se fingūt amicos: et libenter osculi signo vtuntur.

Et osculatus est eum etc. Eugenius dicit. Omnes prodit- tores veritatis se fingūt amicos: et libenter osculi signo vtuntur.

Iesus a iudeis capif. **M. i. Mar- bei. xxvi. R. i. Marci. xvi. L. id est Lucē. xxii. J. i. Joannis. xviii.**

Iudas qui fuit iudicatus in malicia ordina- tur astutissime christi ca- ptionem. ergo cū accepissz a sctis a pōno pilato: vt ha- beret auctoritates cedario: ne quis sibi obstitet: cōhoitēz a pōnif a sctis sic esset rannus au- ctoritatis magnator: reli- giosū: pnapli: et sacerdotis: vt haberet curā pontificis

z imperat oris. **cib' z phariseis ministros: vēit illuc cū** a sctis vt christus non posset latere in tenebris. b sctis non possent laternis z facibus z armis. **M. Et ad eū defendere discipuli.** a sctis cū suis discipulis de aditu iude pditoris. b sctis vñ fuit impletū vicū vulgare.

huc Iesu loquente: ecce iudas scario. a sctis Delius sibi fuisse vt fuisse vn' in. rñ. b sctis sic chri- stū arcū circa starent: ne illabi posset de mambus iploz

t'his vnus ex duodecim: z cum eo tur- ba multa cū gladijs z fustibus missa a sctis vt p hoc cōminari posset synagoge eiectionē atqz ptra dicens p' punitiōē. b sctis vt p hoc allegaret iusticiā z dicit si falsā doctrinā: eo qz doctores legē ptra eū starent. c sctis p hoc diceret oia fuisse sapiētia maturo consilio tractata.

pncipibus sacerdotū et. R. scribis et seniorib' populi. Dederat autē tradi- a sctis iudas. b sctis quia oia ista superius narrata non suffici- ebāt iude: s' insuper dedit eis signum. Signū dico quo- pius iesus discipulos in teneritudine amoris z osculo pa- cis suscipere consueverat.

b tōz eis signū dicens. Quēcūqz oscu- a sctis Quasi di. personā eius vobis do ad manus. J. hoc patet iude malicia qui pimus. b sctis: butz z capitanus diaboli: qui chriso insidias per iudā z iudeos posuit.

latus fuero: ipse ē: tēnete eū z ducite caute. L. Et si cederat eos: a sctis paulo. pprius: ceteris pedes retro trahentibus: quasi veniret de ciuitate nullius mali confusus. b sctis amproinquasset. c sctis impud- no traditor.

et appropinquit iesu vt oscularet eū. R. Et cū vēnisset: statim ac- a sctis cū. b sctis salutem in girm vbo amico: quē tradet ore puerio: in lingua porrat salutē: in corde vo- venenū mortis. c sctis sicut ceter facit pditores: qui se amicos signo ostendūt: z opere negant.

cedēs ad eū ait: Aue rabbi. Et osculatus est eū. M. Dixit ei iesus:

A a s nō motus iniuria sed allec^o charitate amicū vocat: si reuerri ad penitentiā anbelet. b s iā totū desperatū z indu- ratiū pditorē noiat: non tñ magistru sed misere aie sue.

Amicē ad qd venisti. L. Jūda osculo
filii hois tradis. J. Jesus itaqz sciens
a s s cogitantes z machinantes iudeoz: quō consiliati sunt in anim eius. b s nō tamē motus: licet scit ad hoc eos venisse: sed sponte se tradidit.

oia q vētura erāt sup eū: p̄cessit et di-
a s ad qd ita armati venisti ad me capiendū: qre nō iā ma- nus imāno: qz nō placet mihi ad huc chisti^o eni in medio rit eis: **Quē queritis?** **Respondērūt ei:**
eos excecavit eos. a s s qm: si tu scias vbi sit demōstra nobis: qz capiendus est. b s a d. mira res sitantū vos vlt/ pōntis ad capiendū: z iā signū vidistis: z ego quē oēs se- pius vidistis in medio vēstrū sum: z nō audens manus i me extendere: qz nondū licentiaui vos.

Jesus nāqarenū. Dixit eis iesus: Ego
a s i. imobilis sicut z iudei imph: cū quib^o iā impius fac^o est: vt nō possent p̄gredi vt chasti^o caperent.

sum. Stabat autē z iudas qui tradidit
a s i. post q. b s s ex virtute hui^o verbi diuini.

eum cum ipis. Ut ergo dixit iesus ego
a s i. retrocedētes ceciderūt resupini veluti nulli^o momē ti. Jūda dicit **Ly.** Si vno verbo oēs p̄stravit: de facili ab eis euadere potuit: s oia facta sūt vt pateret diuinitas.

sum: abierūt retrorsum z ceciderunt in
a s vt manifeste oñdat eis oia sufficiētia ad reuocādū eos a p̄posito p̄uerso: s qz p̄manebāt i malicia nullā habēt ex- terram. **Iterum ergo eos interrogauit:**
cusationē. a s ad hoc p̄sentes in malo p̄posito capiendi innocētē z interficiendi.

Quem queritis? Illi autē dixerunt: Jē
a s i. sans iā admonui vos doctrina in caritate: verbo hic in capō: insup notabili miraculo z ope: in quib^o oibus de clarauit vobis qz **sum** chasti^o mellias quē vos expecta tis: sed qz indurat: meipsum tradō.

sum nāqarenū. Rādit iesus: Dixi vo-
bis qz ego sum. Si ergo me q̄ritis/ sinite

Amice ad qd venisti. Lu/
dolphas Cartu^o. in. ij. pre caplo. **Ludol. cartu^o.**
lij. dicit. Vocat euz amicū s̄m sta tum pristinū: amicaliter em̄ ele- ctus a dño in aplm. Ac si diceret: ad qd scelus dilapsus es vt disci- pul^o traderes magistrū: z dū esses ap̄tus fac^o es traditor. Vide qd feceris: et cōsidera finem tuū ma- lā. Vel amice qz diligo te: sed im- mice qui me tradis: vel vocat euz amicū ironice impropers simu lationes tanq̄ s̄m Aug^o. diceret: **Ocularis z insidiaris: noui qua- re veneris: amicū fingis cum pdi- tor: sis: ostendis amicitā signo: et agis pditionē de facto: amicitie si gnis pditores vtuntur: vt eozum dolus latentius peragatur.**

Osculo filii hois tradis.
Amb. li. r. Jūda osculo filii hois **Ambrosi^o.**
tradis. hoc ē amoris pignore vul- nus infligis: et charitatis officio sanguine fundis: et pacis instru- mēto morte irrogas. **Seru^o dñm discipul^o pdis magistrū: electus auctorē: hoc est illud: Utiliora vul nera amici q̄ volūtaria oscula ini- mici. Proditori hoc: Osculet me osculo oris sui: hęc ille.**

Processit et dixit eis. Esai
as diu prophetauit de voluntaria chisti morte cum ait: **Oblat^o est quoniā ipse voluit.**

Dixit iesus/ ego sum. Au/
gul. sup illā passum ioānis tracta. crii. ait: **Ubi nūc militū cohortis et ministri principū z phariseoz: vbi terro: z munimē armatorū: nem/**

pe vna vox dicētis: ego sum: tantā turbā odij sero cē/ armisqz terribilē: sine telo villo pculsit/ repulit/ stravit. Deus em̄ latebat in carne: z sempitern^o dies ita mēbris occul- tabat humanis: vt lateris z facibus querere qz occidēdus a tenebris. Ego sum dicit: z impios deiecit: quid iudicaturus faciet qui iudicandus hoc fecit: quid regnaturus poterit qui moriturus hoc potuit? hęc ibi.

Dixi vobis qz ego sum. Alexāder de ales in. iij. parte. q. xvij. mēbro. iij. arti/
culo. ij. **Rādit cōmuniter q̄rentib^o circa hūc passum: q est de traditiōe z captiōe occi- sioneqz chisti: z dicit. Erquo chisti^o sciebat iudā eū tradēdū: z iudeos i ei^o mortē ma- chinādos: ideo fuit necesse vt fierēt illa: nā si nō fecissent iudei: z iudas min^o q̄ petrus: quō redempti fuissetus: Dicit doctor: qz fuisset^o redēpti per suā volūtate p̄mptam**
Bb 2

De captione domini

E ad passionē. Quā nota si iudēi per
terreri hoc miraculo prostrationis
credidissent christo: suffecisset vo-
luntas christi. Sed dices: quōd pro-
phetie fuissent adimplete? Si est
Jonas 3. b. legationē: Adhuc quadraginta die-
bus et ninive subuertetur. Et sicut
scriptura facta ad regem ezechia:

Jonas 3. b.

Esa. 38. a

Zu. 20. b.

Bonauē.

Dispone domui tue: quia morie-
ris: et tamē vixit p̄ quindecim an-
nos. Deus em̄ q̄m̄ quidit cōditi-
onaliter: et id dicere q̄ necessario
sint machinati ē blasphemia. vñ:
Forstian: ubi tangit liberū arbi-
trii s̄m̄ Hieronymū.

Et abscedit ei⁹ auriculā.
Bonauē. Bonauētura in li. qui intitularur
lignū vite sup̄ clausula: iesus tur-
ba circūdat⁹. Sane q̄ p̄mpt⁹ ad
passionem fuerit spūs in iesu: ex h̄
euidētē innotuit q̄ venientib⁹ vna
cū p̄ditore viris sanguinū: et que-
rētib⁹ animā suā: cū facib⁹ laternis
et armis per noctē: vltro occurrit
et seipm̄ obrulit: et vt cognosceret
hūana p̄sumptio nihil se posse ad
uersus ipm̄: nisi q̄tum ip̄e p̄mitte-
ret: oipotētis virtutis suę d̄bo im-
probos satellites terrę allisit. S̄
nec tūc misericordiam suā in ira conti-
nit: nec pietatis suę dulcedinem
fauus ille distillare cessauit. Naz
et mutilatā a discipulo aurē serui
p̄terui manus suę cōtactu: et de-
fensoris sui celū ab inuadentiū le-
sione cōpescuit. Valedictus fu-
roz eo: q̄ p̄tinax: dum nec maie-
statis miraculo: nec pietatis bene-
ficio potuit refrenari.

Ps. 17. 6

Gen. 49. a

Simon de
Cassia

Dēs em̄ q̄ accepit gla.
Simon de Cassia lib. xij. de gestis
saluatoris. Nullius auctoritatis
sua gladiū iusticie sumat: q̄t q̄t ac-
ceperūt gladio diuine iusticie pie-
rit. A quo nemorib⁹ recepit gla-
diū: a nullo p̄terea a seipso: et dā-
natus est: a quo Pharaō et dām

a s. i. licet meipm̄ tradiderim: tñ nolo vt bi iurta verbum
meū qd̄ prima cena dixi eis: aliquid inire parant a vo-
bis. Ideo ait iug⁹. Inimicos videt: et hoc facit quod in-
bet: sinas hos abire: quos non vult venire.

Hos abire. Ut impleret sermo quem di-
xit: q̄ quōd dediti mibi: nō perdidit

a s. i. p̄ spūalem amicitia cōiungit mibi.
a s. i. ex omni carne: sed nisi filius p̄ditionis. b s. i. cū valido
impetu post q̄ permittit: et hora determinata venerat. c s. i.
cū crudeli violentia irruerunt in eam.

Eis quēq̄. **Ad.** Tūc accesserūt et man⁹
a s. i. mambus scelestis et funebus.

iniecerūt i iesu: et tēnerūt eū. **U**idētes
s. i. discipuli. a s. i. christo. b s. i. s. i. vt magistrū agerit.

Autē hi q̄ cū ipō erāt qd̄ futurū erat: di-
a s. i. i. s. i. placet vt iā vltamur te de hac inuina.

Xerūt ē: **B**ne si p̄cātim⁹ i gladio. **R**u-
a s. q. d. sime vos vltam me: q̄ iā tēp⁹ est patieñte et nō vñ
dicere: et expectate vsq̄ huc. i. adhuc expectate aliud ip̄s vñ
dicādi: bā cū mura: qd̄ fiet post passionē meā p̄ tuū et respō-
sionem.

Dēs autē iesus ait: **S**inite vsq̄ huc. **J.**
a s. i. qui nō expectant saluatoris responsū audite
te defensionis magistrū.

Simō ergo petrus habēs gladiū edu-
a s. i. petri em̄ desperat⁹ de vita volebat vñ interfecte h̄
magis domino fuit molestus sicut credit potest: quia cer-
erat pontificis: qui christo maxime insidiabatur: et seruis
sūt voluntate d̄ni: volebat comolacere ex hoc.

Xerūt ē: et p̄cāssit pontificis. **R.** sumi sa-
a s. i. amputauit. b s. i. qd̄ factū est ex dispositione diuina. s̄ iā
merito pontifex ecclie petr⁹ abscedit aurē obediēdi a m̄deo
rum senagagat: qui non erat amplius obediēdi sed ecclie
dei: ad aurem em̄ pertinet obediētia: sicut ps. ait. In au-
ditu auris obediuit mibi.

Cerdotis seruū. **J.** et abscedit eus ad
a s. i. hoc exprimit euāgelista p̄pter certitudinē rei geste.

Culā dexterā. **E**rat autē seruo nomē mal-
a s. i. Nota scdm̄ Bernardinū: locis p̄pnus gladii est vi-
gilia et nō caro humana: nisi p̄ corporali aut spirituali mo-
bo gladio epus sit.

Dixit ergo iesus Petro: **A**ditē
gladiū tuū in vaginā. **Ad.** locū suū. **J.**
a s. i. passione ad salutē tot⁹ mūdi mibi traditū sustinere
patienter a patre. b s. i. voluntate patri meo cōtraria olli-
dis illo facto quo me vis defendere.

Calcē quē dedit mibi p̄as non dīs vt bi-
a s. i. oēs qui sibi potestātē aliquā p̄pnā auctoritate vlti-
pant: et iusticiā ferendi sibi arrogant. verb⁹ saluatoris cōm-
demnantur. s. i. notanter dicit accepit.

Bā illā. **Ad.** **O**mnes em̄ qui accepit

A a s scz si certandū esset et renitendū: vel si pater me pat nō
decreuisset et calice videndū dedisset: rogare eus vt auxiliū
non indigeret hominū: cui seruiri exercitus angeloz.

gladiū: gladio peribunt. An putas qz

non possum rogare patrē: et exhibebit

mibi mōdo pl^o q̄ duodeci legiōes āge

a s non aliter q̄ per huiusmodi opprobriū: non q̄ scriptu-
ra christi necessitate intoserit patiendi: quia scripture dice-
rent: sed sicut pati ab eterno disposuit: sic pphetare docuit:
vt potius passio causa fuerit pphetie: q̄ scriptura causa
passionis.

loz. Quō ergo implebunt scripture: qz

sic oportet fieri. Et cū tetigisset auricu-

lā ei^o sanāuit eū. Dixit autē iēsus. Ad.

a s qua potestate acceperāt eū capiendi. b s exprobat p̄n-
cipibus sacerdotū: vt tanto odio sint affecti q̄ officii satelli-
tum. i. ministrorū scelerum et crudelitatis assumeret: et bo-
nū pacificum: quē quotidie habuerūt in templo: nocte
ad perendum querebant.

B in illā hora ad eos quī venerant ad se

principes sacerdotum / et magistratus

templi et seniores. Quasi ad latronem

existis cū gladijs et fustib^o. Ad. comp.

hēdere me. L. sū quidiē. Ad. apud vos

sedebā i tēplo docēs. L. si extēdisti mā

n^o i me. R. et nō me tenuisti. L. s hēbō

ra v̄ra et p̄as tēnebrarū. Ad. h̄c autē.

totū factū ē: vt iplerēt scripture ppheta-

totū factū ē: vt iplerēt scripture ppheta-

totū factū ē: vt iplerēt scripture ppheta-

totū factū ē: vt iplerēt scripture ppheta-

totū factū ē: vt iplerēt scripture ppheta-

totū factū ē: vt iplerēt scripture ppheta-

totū factū ē: vt iplerēt scripture ppheta-

totū factū ē: vt iplerēt scripture ppheta-

totū factū ē: vt iplerēt scripture ppheta-

totū factū ē: vt iplerēt scripture ppheta-

totū factū ē: vt iplerēt scripture ppheta-

totū factū ē: vt iplerēt scripture ppheta-

totū factū ē: vt iplerēt scripture ppheta-

totū factū ē: vt iplerēt scripture ppheta-

totū factū ē: vt iplerēt scripture ppheta-

totū factū ē: vt iplerēt scripture ppheta-

totū factū ē: vt iplerēt scripture ppheta-

totū factū ē: vt iplerēt scripture ppheta-

totū factū ē: vt iplerēt scripture ppheta-

totū factū ē: vt iplerēt scripture ppheta-

totū factū ē: vt iplerēt scripture ppheta-

totū factū ē: vt iplerēt scripture ppheta-

totū factū ē: vt iplerēt scripture ppheta-

totū factū ē: vt iplerēt scripture ppheta-

totū factū ē: vt iplerēt scripture ppheta-

totū factū ē: vt iplerēt scripture ppheta-

totū factū ē: vt iplerēt scripture ppheta-

natū: a q̄ Minus et dānatus: a q̄
reges persarū et romanorū ante
christi susceptā fidē: q̄ et si eis po-
puli cōsenserūt: eterna dānacione
a deo p̄scripti sunt. nā nō ē gladi-
iusticie nisi a deo: q̄ euz nemini ni-
si cū lege sua irreprensibili et ve-
ra cōcessit. Non em̄ nisi p̄m leges
et p̄ legē est gladii iusticie produ-
cēdus: multomin^o sicca vel vltor.
Qui vero acceperint / eterno gla-
dio subiacebant.

a Et exhibebit mihi. Hieronimus
ronimus sup illū locū **Barthei**
exhibebit: quasi dicat: nō indigeo
duodecim ap̄loz auxilio: etiam si
oēs me defēderēt: qui possum ha-
bere. xij. legiōes angelici exercit^o
Unde legio apud veteres sex mi-
libus sexcētis sexaginta sex homi-
nū cōplebat: vnus autē angel^o vna
nocte interfecit de exercitu Sen-
nacherib. clxxxv. milia.

b Et cū tetigisset. Chrysostomus
p̄ **Bartheū** omel. lxxxv. ait. **Re-**
cēse quōt modis eos cruciatet: su-
pinos eos piccit: aurē seruo resti-
tuit: interitū eis cōminatū est: vt
gladio mozerent q̄ gladiū accipi-
unt: qd futurū p̄nti s̄traculo p̄fir-
mauit. Sic vndiqz et a p̄sentib^o et
a futuris potentiā suam oñdit: vt
nullavi detent^o esse videat: id sub-
iecit: quidiē vobiscū erā: et sedebā
docens: et nō me tenuistis.

c Quasi ad latronē. Glosa Glo. ordi.
ordina. Stultū ē cū gladijs et su-
stibus q̄rere: q̄ vltro se eoz offert
manib^o: et in nocte q̄si latitantē et
v̄ros oculos declinatē inuestigare
per proditorē: q̄ quidiē in templo
docet. Sed id aduersum me in te-
nebris cōgregami: qz p̄as vestra
q̄ p̄tra lucē armami in tenebris ē.

d Tūc discipuli. Remigius
sup hūc passū: Relicto eo fugie-
rit: In hoc facto demonstrat fragi-
litas discipulorū. Qui em̄ de ar-
dore fidei p̄miserāt se mori cū eo

De Ductione domini

E timore fugiūt in memores suę pas-
sionis. Quod etiā videm⁹ imple-
ri in his q̄ p̄ amore dei magna p̄-
mittunt se facturos: ⁊ postmodū
nō implēt: nō tamē desperare de-
bent: sed cū aplis resurgere: ⁊ per
penitentiā respiscere. In illa autē
fuga adimplerū ē sicut dicit Die-
ronym⁹ illud. Elōgasti a me am-
cum ⁊ proximū: ⁊ notos meos a
miseria.

longas Ps. 87. d.

Adolēscēs autē q̄dā rē.
Beda cuius sententiā glosa ordi-
naria allegat dicens: Quis iste fue-
rit euangelista nō dicit: quia vero
plus ceteris dñm amauerit: res
ip̄a indicauit. Alijs fugiētib⁹ ipse
donec ab hoste cōprehenderetur
charitatē vinculo astrict⁹ dñm se/
qui nō omisit: nō dum tamē perfe-
ctam charitatē habuit: quę foras
mittit timorē. Possumus tñ hūc
Joannē fuisse intelligere p̄ ceteris
dilectū a magistro: quē eo ipse
fuisse adolēscētē longa post vita
ei⁹ acta indicio est. Poruit autē
p̄ fieri vt ad horā elapsus: mor sū
pro vestimēto redierit: et sub du-
bia noctis luce se turbis ducentiū
iesum quasi vnus ex ipsis imiscue-
rit: quoad perueniret ad atriū pō-
tificis cui erat notus.

tribunus

Iesus anne adductus.
Quidā deuotus in persona chi-
sti: Vos omnes qui transitis p̄
viam: videte dolores meos: quo-
mō viliter trabor: crudeliter percutor: ⁊ patienter sustineo. Videte canes rabidos/
homicidas violentos: et agnū māsuētissimū. Videte faciē meā alapis itā multiplici-
bus percussam: sanguineo sudore ⁊ spuris iudeorū sedatā: lachrymis incessanter ma-
nāribus humectatam: pedes et poplices scopulis cōcussos ⁊ laceratos. Videte ma-
nus meas post tergum ligatas: nimis coartatas: semimortuas: ⁊ vngues ex ligatura
cruentatos. Videte inē lupos mordaces ostēntā innocentē. Deuota aīa cogita h̄c
lē tumultū ⁊ qualē insultū fecerūt in iesum dñm tuū ⁊ saluatore: tot viri armati ⁊ im-
micissimi trahētes ⁊ pcutiētes: vnus huc: alius illuc: vn⁹ trudit: ali⁹ retrudit: vn⁹ per-
cutit: alius impellit. Itā currētes de mōtis decliuo captū trahētes: ali⁹ ante: alter re-
tro: et p̄cipitem sternūt: capillis leuāt: repercutiūt: blasphemāt: ⁊ cōtumelijs afficiūt.
Transi transi deceptor aīūt ⁊ malefice: iamā tuis imponit nequitijs finis: maledicte
samaritane ⁊ diabolice. Quociens putas de naribus: ore: pedibus ⁊ manibus san-
guis emanauerat: vide ergo euz anhelare vix posse: laborare sug vires: discooperire

Quidā de-
uotus

in illis

diuim

a s. Boā. euā. b s. dilectū dñm in suū p̄ ceteris magis seruo
a **R.** Adolēscens autē quidā sequebāt
nihil in cāmētū habēs nisi solā syndonē. a s. i. vestima.
b s. i. veste linea. c s. corpe. d s. apprehenderūt p̄ syndonē.
eū: amicus syndonē sup nudo: ⁊ tēnue-
a s. i. dimissa veste.

runt eū. At ille relicta syndone nudus
a s. procul fugit. b s. qui tenuerūt eū.
p̄d fugit ab eis.

Iesus Anne adductus. Mathei
XXVI. Marci. XIII. Lucę. XXII. Joan-
nis. XVIII.

O autē et tribunus ⁊
a s. i. capitaneus eorum et
matōz.
a s. s. qui non erant sub
istō tribuno.

ministri iudeorum
a s. i. pariter oēs in eū irruētes ceperūt. b s. fouerē velut
leo vel aquila vngulis tenet p̄edam. c s. ita crudeliter q̄
inter carnem ⁊ vngues sanguis efflueret.

phēdēt iesū ⁊. M. tēnētes. 3. ligare
a s. p̄ mōtis oliueti decliuū cū magno impetu: ita q̄ s. q̄
in p̄ceps caderet: ⁊ vestigia pedum suoz sanguine respersū
apparerēt. b s. ratio: q̄ erat socer carphe: q̄ dom⁹ ei⁹ sta-
bat in via vt eū honorarēt: vel vt plures i chisti morte
sentirent: ⁊ p̄ multos condemnare. In cōfusione en. chisti-
rūt eū: ⁊ adduxerunt eū ad annā p̄mū.

A a s qui fuit maximo inimicus christi. b s qz pontificatus
 singulis annis vendebat: et sic per simonia illi duo viab⁹
 alternans emebant sic quibus habebat p pontifice
Erat em socer caiphe q erat potifex an
 a s spiffatus em mouerat ligat caiphe: sed diabolus cor:
 qz ipse ex inuidia fecit quia habuit contra christu.

ni illius. Erat aut caiphas q consiliu
 a s sicut habet alibi. f vos nefans quicqz et. L. h. h. em
 mortuus est pro populo.
dederat iudeis: quia expedit vnu ho
 a s ex deuotione in amaritudine cordis fideles discipuli
 volentes videre sine pssimi magistris sui

minem mori p populo. Sequēbatur
 a s primo bi duo pariter cum alijs fugierunt: sed tamē po/
 stea reuersi propter feruentē zelum: licet adhuc non per/
 fecerunt.
autem Iesum Simon petrus et alius
 a s i. iohanes qui tacet nomē suum. ppter humilitatē iam
 em reassumplerat alia vestem. s iohannes

discipulus. Discipulus autē illē erat b
 a s quia portauerat sibi encens piscum que pater iohānis
 mittebat sibi per iohannē: quia tanqz malus iudex libetē
 recipiat illa p seruino: sicut dicit Vincentius
 b s corpore et mēte

notus pontifici: et introiuit cum iesu in
 a s quia galileus et incognitus in curia principis
atrium pontificis: Petrus autem sta
 a s i. extra portā curie expectauit iohannem qui sibi pmu/
 serat qz vellet eū introducere
bat ad ostium foris. Exiuit ergo disci
 a s iohannes. b s anne et familie sue
pulus qui erat notus pontifici: et dixit
 a s i. rogauit vt introuideret petrum. b s et tunc anal/
 la nūbil dixit petro: quia tenebre erant. Sed quando sede/
 bat ad lumen.
ostiarie: et intrōduxit Petru. Stabant
 a s id ē gentiles serui pilati vsqz verodis. b s sacerdotum
 c s i. ad ignem que accenderat

autē serui et ministri ad pūnas: qz fr
gus erat: et calefaciebāt se. Erat autē cū
 Cardinal sup ioh. exponit vba Iohannis hic: qz dixerit illa p sui hūiliationē et petri
 excusationē dicitis: Discipul⁹ autē ille erat not⁹ pontifici: et introiuit et c. q. d. null⁹ mi/
 res me: nec extollat si alijs recedētibz et petro nō intrante securus sum christū: non
 fuit hoc ex virilitate vel virtute mea: sed qz notus pontifici. Sed qm et petrus intrat
 ser vtqz si licuisset: p ea q deinceps dicit indicauit: qz ab ostiaria introductus est.
Erat autem cum eis. Gregorius moralium. iij. Ideo intus et charitatis ca
 lore Petrus torpuerat: et ad amorem presentis vite quasi ad persecutorum pūnas
 infirmitate estuante recalēbat.

capite: et nudis pedib⁹ qz defici/
 ens incuruat⁹ debilitatus et fati/
 gatus incedere. Conspice per am/
 plius cū quāto tumulto et quanta
 acceleratione in descēsum vallis
 iofaphat currūt: secum trahentes
 vir spiratē dñm quousqz pueniūt
 ad torrentē Cedron: p cui⁹ pontē
 impij satellites trāsierūt: dñm dō
 glorie per aquas eius sune traxe/
 runt: vt illud psalmigraphi dictū
 impleret: De torrente in via bibit.
 Et licet illa in euāgelio per omnia
 nō scribant: tamē pter fidem non
 sunt: qz obitē pūs mētib⁹ tradi pnt
 deuote meditāda. Ea nēpe q sola
 pncipalia sunt euāgelistę recitat:
 alia sequentib⁹ ampliāda relique
 rūt. Et sic trāsgressiōi primoz pa
 rentū corrdet christi satisfactio.
 Sicut em primus Adā liberalita
 te sua abusus fuit cōtra pceptum
 dei: velut fur et latro totius poste
 ritatis lignū prohibitū gustauit: a

D
 diabolo caprus et ligatus cū tota
 posteritate: ita christus innocēter
 voluit ligari et capi sicut fur et la
 tro: vt ipse exoluere que nō rapu
 it: qz magne ergo gratiarū actiōes
 deo sunt referendę: et christo eius
 domino nostro.

C Caiphas q cōsi. Chyisto. Chyff. sup
 sup Iohannē omel. lxxxij. ait. Cur
 ite p hui⁹ pphetę nos admoneret
 vt p salute hoc factum demonstra
 ret: et tantā esse veritatis excellen
 tiā: vt et inimici eū hāxerunt: ne q
 vinculoz mētide audito: Durba/
 retur id meminit: qm salus orbis
 terraz eius mors esset.

D
 Discipul⁹ autē ille. Hugo
 Dugo car.
 dual.
 Joan.

G
 Gregorius in
 morā.

De Ductione domini

Ea **C** Petrus stas et calefaci. Notandū q̄ Marcus ponit primū gallicantu: an̄ quē fuit inchoata trina negatio: oēs aut̄ alij euangeliste ponūt t̄m̄ secundū gallicā: t̄m̄: an̄ quē fuit cōsumata. Et nota q̄ sicut sancti dissentiūt de tpe negationis Petri: licet si bñ intelligat sicut posui supra: qm̄ dñs negationē p̄didit: ita etiā dissentiunt de loco negationis: an om̄es tres sint in domo Anne facte: sicut Augustinus velle videtur: an p̄ma in domo Anne: et aliq̄ duo in domo Caiphe sint facte: sic Hieronymus et Beda volunt: quod etiā mihi placet: quia plures sunt consentientes: ideo posui hic p̄mā negationē Petri: alias negationes p̄rastinādo ad sequentē cōsiderationē: nam videt̄ q̄ potest ex textu elici iste ordo. Credo tamē Augustinū oēs simul posuisse: nō q̄ ita facte sint: sed ne in textu sequenti iterū incidat: et ordinē processus passionis p̄urbet.

Vincētius de valētia

b **C** Regauit eū. Vincenti^o de valētia ait: **S** petre vbi sunt d̄ba tua p̄missa: q̄ dicebas: Ego tecū paratus sum: in carcerē et in mortem ire. Et si oportuerit me mori tecū: nō te negabo. Et si oēs scandalicati fuerint: ego nō scādalica/boz. **S** male seruasti p̄missū. **Uñ** Leo papa. **S** hoc Petrus hestare p̄missus: vt ipso ecclesie p̄ncipe conderet remediū penitentię. Et nemo de sua p̄tute auderet p̄sumere: qm̄ mutabilitatis periculum nec illē tātus potuit euadere.

Leo papa

Chryf.

Ideo ait Chryf. q̄ euāgeliste scripserunt nos erudire volētes: quātū malū sit non deo totum concedere: sed in seipso confidere.

Ludolph^o

c **I**nterrogauit iesum de discipulis. Ludolphus capi. lx. secunde partis de vita christi dicit. Duo imponebant christo a iudeis: scz falsa doctrina noua: et seductio ac attractio hoim ad se: et iō pontifex exanimat eū de vtroq̄: videlicet si esset seductor hoim et doctor false doctrine. Dumo de discipulis eius quos videbat sibi esse seductos. Secūdo de doctrina eius: quasi notans eam esse falsam.

a **S** et p̄t meditari qm̄ petrus audiuit vel vidit alapa d̄bri christo et suā humilē r̄sionē: non potuit se a lacrymis naturaliter p̄tinere: qd̄ cū aduerisset ancilla: dixit petro: **a** eis: **e** Petrus stas et calefacies se. **Bi**

a **S** portaria
xit ergo petro ancilla ostiaria. **R.** cuz
a **S** scz et sic contristatum et tremētē. **b** **S** i. magis et magis videbat eum.

vidisset petrū calefacientē se: aspiciēs
a **S** i. ad ignē: qui erat illuminatiuus. **b** **S** i. vidit eū in facie lacrymas tergentē.

illū sedentē ad lūmē: et eū fuisset iudica/
a **S** q. d. hoc apparet in moribus tuis et timore: quia et tu galileus es. **b** **S** q. d. christus in nazareth nutritus

ait: tu cū iesu nazareo galileo eras. **J.**
a **S** quod apparet eo q̄ magistro coparetis.

nunq̄d et tu ex discipul es hois istius:
a **S** et dixisset ad assistētes. a **S** nazareno.

L. Et hic cum illō erat. **At** ille negauit eū.
a **S** iesum

coram omnibus dicens:
a **S** hoc est contra hoc quod dixit: Tu es christ^{us} filius dei viui. **b** **S** hoc est contra illud qm̄ dixit: te non negabo.

L. Mulier nōn noui illū. **L.** nōn sum.
a **S** hoc est contra illud qm̄ dixit: Et si omnes scandalizauerint: sed non ego

R. neq̄ scid/ neq̄ noui quid dicas.
a **S** Ille est d̄mus gallicā: an̄ quē trina negatio fuit inchoata. **a** **S** Annas. **b** **S** q. d. p̄sentatus ei fuit tantū seductor plebis: et magister doctrine false

c **cantauit.** Pontifex ergo interrogauit
a **S** i. q̄ auctoritate p̄gregauerat: cū null^{us} sibi nouo doctrina discipulos p̄gregare debeat p̄ter d̄ctas auctoritates: an sint nobiles: docti vel potētes: vt sic ex discipuloy conuisione seuiat in magistrū: quasi diceret: ex quo sunt pariteres: indocti: idiote et plebei p̄ditionis: ideo facilliter decepti eos: s; in hoc nulla apparet veritas: licet maior es fuerit indocti: t̄m̄ habuit etiā doctos: vt nicodemū et heronū et c. Diuites: vt mattheū. Potentes: vt bartholomēū. Nobiles: vt Joannē iacobū iudā symonē: qui oēs erāt de tribu dauid eius semine. **b** **S** i. eā esse contra legē moisaicā et traditionē patrum.

Jesum de discipulis et doctrina eius.

A a s de doctrina et no de discipulis: qz vn tradidit eu: ali foris in atro negat eu: ceteri relicto eo fugerunt: ideo tacet de cia quos diffamare no vult.

b s. i. manifeste omnibus audiētibz doctis i lege et in doctis: diuitibus et pauperibus: et cōsequenter omnibus.

Respondit ei iesus: Ego palam lo-

a s illa duo loca erāt publica et famosissima: quasi vellent dicere: Si doctrina mea susceperat et falsa fuisset: aut curas: in publico no docuissem.

cutus sum mundo: ego semper docui

a s sicut faunt falsa pferentes: oem quide excludit errorem et aios audientū absoluit manifesta et examinata doctrina.

iudei conueniūt: et in occulto locutus

a s q. d. si queris de doctrina mea: ergo testimoniu expecto: a me petas tū mibi in ppta causa no credis.

sum nihil: quid me interrogas? interro-

a s interroga inimicos meos: qui mibi etiam vsq ad mortem insidiantur: illi dicent tibi que dixerim: an falsa vera ne proplaueram.

ga eos qui audierūt que locutus sum

ipsis. Ecce hi sciunt quid dixerim ego.

B a s rationabilis et vera: ipse autem impius seruus verba sua accepit sicut a seraphi de stulta interrogatōe pontificis notat: ideo qz ad vindictā stulticiā pontificis percussit magistrū veritatis. **b** s Impletum est illud qd dicitur: **Hec cōm dixisset: vn afflites ministro**

rum: dedit alāpam Iesu dicens: Sic

a s Iesus tamen paratus fuit sustinere etiā in alia macula alāpam: sed arguit seruū nequā eius conuersionē et peccatū desiderans: docens nos per hoc iniuriābus pie respondere: iuxta illud: **Responso mollis frangit irā: sermo durus exatit furorē.**

respondes pontifici. Respondit ei ie-

a s i. correctionem rationabilē verbis meis. q. d. si potes reprobra eis quasi sint irrationabiliter dicta.

sus: Si male locutus sum testimoniū

c **Respondit ei iesus: Si male locutus sum**

monē. i. v. s. benignitas et humilitas saluatoris: iudicium vult subire cum seruo qui omniū dominus est et iudex: totum ponit in iudicio. Christus omnia inimicorū ex-

minatōi remittit corpus: mores et verba: et si qua humana sunt eius in iusticia: vult appendi: approbari aut improbari testimoniū satagit cum ministro. **C Rectamen-**

emplo suo nunc nos trahit: opus esse perfectum ostendens: cum ad bonum trahitur male agens: quando charitas seruatur in animo: et suauis proximus compungit verbo. Perfectum nempe in virtutibus est ei: qui te percutit in ferre salutis verba: et qui cum odio te feriat: tu charitate eum constringis: vt quem pateris percussores: possis tandem habere consortem.

C **Respondit ei iesus. Petr. cri-**

stiani solēnis p̄dicator: ordis mioz

d obseruātia i suo sermologo ser-

mone de passioe chusti ait. **Chu-**

stus pius magis nihil boni de di-

scipulis tūc dicere poterat laudis

bonē: cū iudā sciebat eū tradidisse:

se: et Petrū negasse: alios do su-

gisse. **Dās p hoc nobis doctrinā:**

vt cū nescim? / vel saltē dicere vel

le bona de proximo: de malis pa-

riter taceamus.

b **Spec cū dixisset. **C**yprian.**

Cui dōba habent dis. xciij. c. **Dns**

noster etc. dicit em. **Dns noster ie-**

sus chust rex et iudex et deus no-

ster: vsq ad passiois diē seruauit

honorē pōtifici et sacerdotibz:

quis illi nec timorē dei: nec agni-

tionē chusti seruassent. **Mā cū le-**

prosum mundasset: dixit illi: **Ta-**

de et ostēde te sacerdotibz: et offer-

donū. **Hūilitatē nos chust humi-**

lis docuit: sacerdotē adhuc appel-

lās: quē sciebat esse sacrilegā. **Ite**

subdit passioni cū **Mapā accepisset:**

et ei diceret: sic rñdes pōtifici:

nihil ille cōtumeliose locutus est

ei in psona pontificis: sed sic ma-

gis innocētiā suā intar? e/ dicēs: si

C **Petrus**

cristiani

Cyprian.

D **1. re. 3. d**

Prouer.

Bernardus

Dat. 5. f

De Missione domini Ab Anna

Ea **C**Jesus Cayphe miss. Qui-
 da deuor. **H**omo cōsidera hic
 quō innocēs dei fili iterā fortissi-
 mis vinculis velut latro ligat / ac
 si reus mortis ab impio Anna el-
 set inuētus: iterā collo suo immi-
 tunt grossum funē: p̄rahūt: percu-
 tiunt ⁊ blasphemāt ⁊ obannāt in
 firmū: ac nimū fatigatum dñm.
 Tandē in domo caphe pueniunt.
 vbi oēs inuidiosissimi christi ini-
 mici fuerāt cōgregati: gratulantē
 hi q: capē est is quē dentibus de-
 cerpere ac viuū deglutire plurimū
 spirātes: introducūt in conspectu
 impiorū rex: malefatis: nimis hu-
 miliatus ⁊ peritus: facies em iam
 p̄re alapis tumefacta et sanguine
 ex p̄cussione valida iniqui serui de-
 fluente in barbā et genas inculta:
 capilli sparsi ⁊ euulsi. **S**rat crea-
 tor corā peccatoribus: qui in eum
 velut pb̄nētici fremūt: capite in-
 clinato alta trabēs suspiria: gemit
 miseroꝝ cōdēnationē: discipuloꝝ
 dispersionē: petri negationē: ⁊ ma-
 tris desolationē. **Q**is oculis mē-
 talib⁹ cōspiciēs regē gl̄ie tam vili-
 ter tractari se cōhibebit a lachry-
 mis? **S**edent inuidi iudei inflati:
 oculos in euz iacientes toruos: irā
 significātes: iniurijs plurimis affi-
 ciunt. **T**estificātes cōtra eum fal-
 sa ⁊ mendosa. **A**liqui eum magū
 veraciter fuisse attestant: nam se
 aiunt inuisibile exhibuit. **A**lii: le-
 gem dei ⁊ **M**oyſi trāsgressus est:
 q: sabbatū non custodiuit: **G**obzē
 non est homo a deo: ideo lapidib⁹
 obrui debet. **A**lii: adulter ⁊ forni-
 carius: nam mulieres assuetę sunt
 eum sequi: ideo debet mori. **A**lii:
 samaritanus est et a diabolo ob-
 sedatus. **A**lii: Seducor ⁊ falsus do-
 ctor ē: nam dixit: Anteq̄ abraā fi-
 eret ego sum: et multa falsa testi-
 monia contra piūm dominū exco-
 gitauerunt. **I**n his omnibus ve-
 lut ouis nō aperuit os suū que

^a s̄ s̄ sint dicta ⁊ rationabiliter. ^b s̄ ad
perhibe de malo: si autē bene quid me
^a s̄ i. tam quidē p̄ innocentia percussis. ^b s̄ q. d. ego
 inueni eū dignū morte: sed q: solus nolo me intro mittere
 tibi capha gener mi inuēbit talia tractare: cū p̄ pulus
 tibi hoc canno sit cōmissus vt regas illū.
cēdis: Et misit eum Annas ligatū ad
caipham pontificem.

CJesus caphe missus. **H**ec ē tertia
 consideratio hui⁹ secunde vie lapido-
 se: quā cōsiderationē euangelistę pse-
 quunt. **M. i. Mat. xxvi. R. i. Mar-**
ci. xiii. L. i. Lu. xxii. J. i. Joā. xviii

A ^a s̄ in
 vialis
 forner
 ligatū.
 illi tē
 nentes iesum du-
^a s̄ valde crudeliter ⁊ in
 humane.
 xerunt illum ad
^a s̄ qui habebat regimen.
Caiphā principē
sacerdotū vbi oēs

^a s̄ id est legisperiti. ^b s̄ dicit q: fuerunt in illo p̄ alio les
 centi vnde iam sacerdotes et principes.
sacerdotes scribē ⁊ seniores puenērāt.
^a s̄ ex domo Anne in qua iam primo n. gauerat eū: tamē
 ipse petrus non aduertit negationē aut plurimū curauit
 sed anxius erat de dño dicit Ambrosius sup̄ Lucā: bene a
 longe iam proximus negaturus: ne q: em negare potu-
 set si christo proximus adhesisset
Petrus autē sequebatur eū a lōge vsq̄
in atrium principis sacerdotum. Et in-
^a s̄ s̄ in atrū principis: quomō autē sit ingressus hic non
 habetur: sed credendū est q: curia permāserit aperta pro-
 pter frequentē introitū ⁊ exitū seniorū ⁊ sacerdotum: mu-
 strozū q: illud tamen in curia anne nō erat: cū hic nō fue-
 rant conuocati. ^b s̄ sicut esset vnus et eis.
gressus intro sedebat cū ministris vt
^a s̄ Sperabat em q: christus tandem liberaret se sicut se-
 pius fecit. et licet christus dixerit eis sepius de morte: sed
 ipse nō aduertit sicut nec negationem.
vidēret finem. Accenso autem igne in

A n sid est platea foris sub bino muro: tamē iuncta domui.

medio atrio: et circumfidentibus illis a
a s scs sedens. b s quia frigus erat: vt solet esse in mar/
no post mediā noctē.

erat petrus in medio eorum et calefaci
a s foris corporalē: q̄ iā deficere ceperat intus ignis sp̄i/
tualis z charitatis. b s iā in p̄ncipis atrio sedentē z pa/
uentē vel gementem.

ebat se ad ignem. Quem cum vidisset b
a s a p̄iore loco z persona: sed non conditōe. b s hoc ap/
ponitur ad differentia ancillaz anne: q̄ licz illa fuerit alia
sed iā nō de ancillis anne: sed s̄m̄i sacerdotis.

R. vnā alia ancilla. R. ex ancillis sū c
a s ministris: q̄m̄ ex compassione petro sicut alia q̄ fuit
in domo anne.

mi sacerdotis: cepit dicere circumstanti
a s i. ex discipulis domini istius.

bus: quia hic ex illis est. Ad. et hic erat
a s vt mihi videt ex apparatu. b s illa dixit ad ministros:
ex quo verbo ministri magis aduertunt eum: p̄cipue
di quibus damnum intulit.

cum iesu naçareno. J. Bicit vnus ex
a s consanguineus eius: quia Valchus nō affuit sed in/
tus intentus circa custodiam iesu: in qua sollicitior erat ce/
teris et magis atrocior: quia dicitur a doctoribus q̄ eum
perculserit alapa.

B seruis p̄ntificis cōgnat⁹ ei⁹ cui⁹ abscondit
s ille ergo seruus accessit ad petrū volens sibi rependere:
ideo ait. a s scs imo sic est: tu es ille quem vidi.

petr⁹ auriculā: nōnē ego te vidi i hortu

desleas: si quādo te respiciat/ qui petrum lachrymantem respexit: gemens quoq̄ ama/
ricationis: compunctionis/ scilicet pro te: et compassionis ad christum/ inebriaberis
absinthio: vt expiatus cum petro a reatu sceleris: replearis cum petro spiritusan/
critatis. Nec ille.

C Una alia ancilla ex ancillis summi sacerdotis. Quidam deuotus. Nota
in negatione petri per procacitatem ancillarum sumitur sensus moralis. Prima ancil
la que peccatorem facit negare christum est auaricia: illa est ostiaria in domibus prin
cipum z sacerdotū atq̄ diuitem z iudicum: quasi omnes intrare facit: Sed nunc ami
sit nomen ancille: et facta est domina p̄latorum et magnatorum: et legitimam vro/
rem expulit charitatem et sapientiam: nunc mendicat in plateis: nemo hospitio acci
pit: quia auaricia ostiaria est domus et vro: lecti: id est cordis dominorum: et intorxi
catur charitas veneno cupiditatis. Secunda ancilla est voluptas carnalis habitans
in portis principum et sacerdotum: multos etiam constantes facit christum negare:
hec vagatur vbis: nulli est legitime ascripta: sed iam apud sacerdotes: iam apud po
pulares: iam in domibus diuitem: tunc in domibus pauperum. Tertio hi qui stant
circa ignem ministri sunt demonis: qui non cito desiciunt homines in templo aut con
sortio sanctorum/ seu cum iesu: sed stant apud ignem luxurie et cupiditatis in con
sortio malorum.

ducitur ad occidendum.

C Et circumfidentibus. Am/
brosius super Lucā. In hoc ma/
xima nobis est admiratione reue/
rendus: q̄ dominū non reliquit/
etiam cum timeret: mētus nature
est cura pietatis: alienus est quod
timet: suum quod nō fugit: quod
sequit deuotionis: quod nō negat
obzeptionis: cōmune quod labit:
fidei quod penitet. hec ille.

C Quem cum vidisset. Bo
nauē. nauētura in opusculo de ligno vi/
te super verbo: iesus notis incog/
nitus ait: Petr⁹ tanq̄ fidelior se/
cutus est a longe vsq̄ ad atrium
p̄ncipis sacerdotum: vbi ad vo/
cem ancille se christum non nosse
cum iuramento firmavit: tertioq̄
reperit: donec gallo cantante re/
sperit benignus magister p̄dile/
ctum discipulum respectu misera/
tionis et gratie: quo commotus
petr⁹ et foras egressus fleuit ama
re. S quisquis es qui ad vocem
impetentis ancille⁹ carnis videli/
cet rug: christum pro te passum ne
gasti procaciter/ vel voluntate vel
actu: rememorans passionem dul
cissimi magistri: scias cum petro
egredere: vt te ipsum amarissime

De missione dñi ab Anna

A **T**erterio ergo negavit. **Au-**
gust. super **Joannē.** Ecce colūna
Joannē. firmissima ad vni⁹ aure impulsam
tota cōtremuit: vbi est illa, pmitte
tis audacia: et de se plurimū pre
sumētis? vbi sunt d̄ba illa quādo
ait: quare nō possum te sequi mo
do? **A**nimā meā p te ponā, hoc
cine est seq̄ magistrū se negare di
scipulū. Sicine pro dño aia po
nitur: ut hoc ne fiat vox ancillule
formidat. Sed qd mirū si de^o ve
ra p̄dicit: homo falsa presumpit?

A **I**lle autē cepit anathe.
Ambros. **Ambrosius** super **Luce** ait: **U**bi
Aug. Inci negat petrus: non in monte: non
in templo: nō in sua domo: sed in
pretorio iudeorum: in domo prin
cipis sacerdotū: ubi negat vbi ve
ritas nō est: ubi negat vbi christus
captus: vbi iesus ligat⁹ est. Quo
modo enim non erraret quem in
tromisit ostiaria: et interrogavit
ostiaria iudeorum? **V**ale eua in
troduxit adam: male petrum in
troduxit semita. Sed ille in para
diso labitur vbi non venialis cul
pa: hic in pretorio vbi difficilis in
nocentia. hec ille.

A **N**escio Dominē istū. **Au-**
gust. super **Joannē** tractatu.
Aug. sup **Joannē.** cxiij. Ecce medici cōpleta est pre
dictio: egroti cōiuncta presumpcio.
Nō enim factū est quod iste dire
rat: **A**nimā meam pro te ponam.
Sed factum est quod ille p̄dixe
rat: **R**et me negabis.

A **E**t conuersus dñs. **Deuo-**
Quidā **deuor** tus qdā. **L**ogica: quāta est dei pie
tas qui misert⁹ est in omni pressura
petri: cōuersus a iusticia ad mise
ricordiā respexit diuinitus petrū
discipulū dilectū respectu misera
tionis et gratie: quia misericordia
puocat ad penitentiā: et necessaria
est ad eū: **L**ouersio quidē ista et re
spect⁹ fuit interior: nō exterior: spi
ritualis nō corporalis: quia domi
nus erat intus et superius: petrus

a **S**edignatur iesum nominare.
b **S**ec secūda negatio: ad huc em̄ gallus secūda vice non
cantauit: quia statim post q̄ intrauerunt in atrium facta ē
ista negatio. c **S** p̄ma em̄ negatio petri fuit simplia ver
bo: **S** **D**ulter ego nō noui illum: sed hic apponit iuramē
tū: ut per deū q̄ nō sit discipulus eius: et crediderunt sibi.
eo q̄ fuit in hortu tāte constantie q̄ volebat mori: et inter
tot armatos nō timuit educere gladiū amore magistrī ra
tionabiliter arguēbat: q̄ si esset iste nō negaret verbo: quē
etā volebat defendere facto et in omni periculo.

A **C**ū illō. **J.** **I**terū ḡ negavit pet⁹. **A**d. cū
iuramēto ait. **L.** **H**ō nō sū: nescio qd

a **S** i. facto spacio. b **S** in quo spacio sepius intrum sunt
petrū: et attendebāt eū forsitan genente et tremente propter
necessitatē dñi: vnde estimabat adhuc q̄ esset de discipulis
dicis. **E**t interuallo facto quū hōre vni⁹

a **S** ad confoscos. b **S** p̄ deū. c **S** q̄ sepius vire negavit.
ali⁹ qdā affirmabat dicēns: vire et hic

a **S** galileo. b **S** q̄ in hortu. c **S** q̄ sepius
cum illō erāt: nam et galileus est. **A**d.

a **S** affirmate illo. b **S** ministri oēs. c **S** q̄ ad iḡ cen.
e **S** q̄ sepius arguitante eū.

Et accesserūt qui stabāt et dixerunt pe

a **S** q̄ sicut dicit focus hoster sic nos affirmamus quia
b **S** q̄ discipulus. c **S** q̄ qd possum⁹ pbare. i. sermo m̄ di
stinctus a nostro: licet lingua hebrea s̄m nicolai de lya
sit vna: tamē aliquo modo varietatur scdm diuersitatē p
umaarū: ideo illi de galilea aliter loquebantur.

Tro: **V**ire et tu ex illis es: **M**ā et loquela
a **S** q̄ pater ex loquela tua: et per consequēto huius galilei
discipulus.

tua manifestū te facit. **R.** **M**ā et galile

a **S** i. sibi malū pene imprecari et maledictionis si ita sit qd
imponitur sibi. **A**nathematizatio significat iuramentū que
est p̄ execrationē. s̄ q̄do aliquis imprecatur sibi in epl̄ma
lū pene sita sit sicut imponit et: **H**ec **L** yra.

Uses: **I**lle autē cepit anathematizare:

a **S** id est valde testari per deum: per legē: per salutem et.
b **S** perualide siquidem ut **B**ernardinus ait: agebat vir
ga timoris qui se exōm unicabat: si cognouisset etiam d̄i
stūm: et iuramento falso firmabat q̄ non cognouerat ver
ritatem.

Detestari et iurari. **R.** q̄ nescio hoiem

a **S** post illam tertiam negationem gallus cantabat secūda
vice post mediam noctem.

istum quē dicatis. **L.** **E**t continuo adhuc

a **S** i. secūda vice.
eo loquēte. **R.** **I**terū gallus cantauit.

a **S** aliqui dicunt q̄ oculis corporalibus de alto respexit: s̄
hoc magis credendum q̄ pius dominus ei recordationes
verbi sui miserit: et oculis misericordie respexit: et hoc est
quod sequitur.

L. **E**t conuersus dñs respexit petrum.

A a f. in memoria venit petro verbum dñi.

Et recordatus est petrus verbi dñi si a
a f. in cena. b f. qñ potius cōfidebat de sua confitētia: licet
dñs contrariū dixisset: et pphētā zacharie allegasset

cur dixerat: quia priusq̄ gallus cantet

a f. ab atrio post recordationē verbi domini: et postq̄ de/
us en gratia p̄uenienti visitauit.

ter me negabit. Et egressus foras petr⁹

a f. quia dñs iam cor eius tetigerat salubra penitētia: q̄ veri
les et amaras emittit lacrymas. s. i. carbas.

fleuit amare. Ad. Princeps autē sacer-

a f. i. generalis congregatio omnium sacerdotum pharisaeorum

dotū et omne conciliū querebāt falsum
et scribarū. a f. quia verum nō habere poterāt: ideo sub
ordinauerunt quosdam pecunios et p̄missionibus: qui di
cerent falsum testimonium.

cōtra iesum testimoniū vt eū morti tra-

a f. vt sic haberēt apparentē iusticiā et causā fucā. b f. in q̄
supra modū patet laus dulcissimi saluatoris q̄ inimici sui
p̄uersi nō poterāt ex oī astutia sua iuente: quo possent eū
dērent: et non inueniebāt: cū multi falsi b

accusare. a f. vt varia dicerēt: q̄ esset videlicet magnus sa
maritanus: vorator: seductor: et. b f. nō dicit falsū quasi
nō vellent magis verū habere si possent.

B testes accessissent. R. Multi em̄ falsū

a f. Dato q̄ multi fuissent: adhibiti opera christi de quib⁹
accusabāt eū: erāt ita cognita vt manifeste paterent mēda
cia: neq̄ haberent apparentiā veritatis: ideo sequitur.

testimoniū dicebant aduersus eum: et

a f. ad p̄pālādā iudicio imperatoris: q̄ in istis iudex
et populus manifeste norassent inuidiam.

conuenientia testimonia non erāt. Ad.

Ambrosi⁹ sup Lucā: et habet de pg. di. j. c. petr⁹. Petr⁹ doluit et fleuit: q̄ errauit vt

bō: nō inuenio quā dixerit: scio q̄ fleuit: lacrymas eius lego: satisfactionē nō lego. ^{Ambrosi⁹}

Et sequit̄ in Ambrosio sup Lucā quod nō cōtinet̄ in canone. Sed quod defendi nō

potest ab hui⁹ potest. Lauāt lacrymę delictū qd̄ voce pudor est p̄iteri. Licet ista ver-
ba Chrysostomo ascribant̄ in canone de pg. dist. j. c. lacrymę: tamē in eo nō legi.

Sed in Ambrosio eadē scribunt̄ super Lucā. Sequitur in eodē Ambrosio: et venie
fletus consuluit et verecūdig: lacrymę sine honore culpā loquant̄: lacrymę crimen
sine offensione verecūdig confitētur: lacrymę venis nō postulant sed merētur. In-
ueni cur tacuit petrus: ne tam cito venie petitiō plus offenderet. Ante flendum est: et
sic predicandū: bonę lacrymę que lauāt culpā.

Cum multi falsi testes accessissent et. Isidorus de summo bono. li. iij. ca.

lix. ar. Testis falsidicus tribus est personis obnoxius. Primo deo quem periurans: ^{Isidorus}

do contemnit. Et consequenter iudici quē mentiendo fallit. Postremo innocēti: quē ^{de summo}

testimonio ledit. Iniquus testis quib⁹ sua falsitate corpori rebusq̄ officiat: anime ta-
men nihil oberit: immo maximū lucrū confert si impetratus equanimiter tulerit. Eris
autem ille apud deum condemnatus qui aduersus innocentē falsum testimoniū vel
dicit vel dicentibus credit. Hęc ille.

autē foris et inferius in atrio cum

ministris. ^{Uñ Aug⁹.} Petri respe-
ctio nihil aliud fuit nisi traditio in

mente eius quoties iam dñm ne-
gasset: et q̄ dñs hoc añ p̄dixisset:

ita misericorditer eū dñs respiciē-
te peniteret et fletet. Hęc autē re-
cordatio fuit initiū penitētię eius:

petrus autē cognosces q̄ dñs eus
audierat et respexerat: puocat⁹ est

in amaras lacrymas: eruiit foras
statim de medio malorū iter quos

peccauit: et fugiēs in foueam: que
mō gallicatus appellat̄: fleuit ama-
rissime: et cōtriuir vsq̄ ad resurre-

ctionis dñi diē: vbi in eius memo-
ria edificata ecclia inter mōtē sion

et hierlm. Et inde petrus trahit in
cōsuetudinē: vt singulis noctibus

surgens a primo gallicatu vsq̄ ad
horam matutinā: staret in oratio-
ne fletus pro ista negatiōe: ita q̄ fa-

cies eius videbat̄ adusta ex fluxu
lacrymarū: vnde semp̄ habuit in
sinu sudariū / quo crebro fluentes

lacrymas tergebat: et quādo cū-
q̄ gallum cantare audiebat: de ne-

gatione christi recolebat: amarissi-
me fleuit: tam pro peccato nega-

tionis q̄ pro dulci christi conuer-
satione inter eos.

Et recordat⁹ est petrus.

Petr⁹ doluit et fleuit: q̄ errauit vt

bō: nō inuenio quā dixerit: scio q̄ fleuit: lacrymas eius lego: satisfactionē nō lego. ^{Ambrosi⁹}

Et sequit̄ in Ambrosio sup Lucā quod nō cōtinet̄ in canone. Sed quod defendi nō

potest ab hui⁹ potest. Lauāt lacrymę delictū qd̄ voce pudor est p̄iteri. Licet ista ver-
ba Chrysostomo ascribant̄ in canone de pg. dist. j. c. lacrymę: tamē in eo nō legi.

Sed in Ambrosio eadē scribunt̄ super Lucā. Sequitur in eodē Ambrosio: et venie
fletus consuluit et verecūdig: lacrymę sine honore culpā loquant̄: lacrymę crimen
sine offensione verecūdig confitētur: lacrymę venis nō postulant sed merētur. In-
ueni cur tacuit petrus: ne tam cito venie petitiō plus offenderet. Ante flendum est: et
sic predicandū: bonę lacrymę que lauāt culpā.

Cum multi falsi testes accessissent et. Isidorus de summo bono. li. iij. ca.

lix. ar. Testis falsidicus tribus est personis obnoxius. Primo deo quem periurans: ^{Isidorus}

do contemnit. Et consequenter iudici quē mentiendo fallit. Postremo innocēti: quē ^{de summo}

testimonio ledit. Iniquus testis quib⁹ sua falsitate corpori rebusq̄ officiat: anime ta-
men nihil oberit: immo maximū lucrū confert si impetratus equanimiter tulerit. Eris
autem ille apud deum condemnatus qui aduersus innocentē falsum testimoniū vel
dicit vel dicentibus credit. Hęc ille.

De Diffione dñi ab Anna

Ea **C**hrouissime autē venerūt. Hierony. sup. Mattheū. Falsus testis est qui non eodē sensu dicta intelligit quo dicunt: dñs enī dixerat de tēplo corpis sui: sed in verbis calumniant (id est oppressionē iusti querūt per iudiciū) et paucis additis vel mutatis quasi iustam calumniā faciunt. Saluator dixerat: soluite hoc templū: illi cōmutant et aiunt: possum destruere tēplum dei. Vos inquit soluite: nō ego: quia illicitū est vt ipsi nobis manus inferam. Deinde illi euerunt: et post triduum edificabo illud: vt proprie de templo iudaico dixisse videat. Dominus autē vt ostenderet animale et spirans templum dixerat: ego in triduo suscitabo illud: aliud ē suscitare: aliud est edificare. hęc ille.

R. Surgētes falsū testimoniū ferebāt aduersus eū dicentēs: Qm̄ nos audiuim⁹ eū dicentē. **Ad.** possum destruere tēplū dei. **R.** h̄ manu factū. **Ad.** et post triduum reedificare. **R.** aliud nō manu factū: et nō erat conueniens testimoniū eorum. **Exurgens autē summus sacerdos.** **Ad.** p̄nceps sacerdotū in medijs interrogauit iesū dicēs: nōn rīdes quicq̄ ad ea que tibi obijciuntur ab his. **Ad.** et aduersum te testificantur. **Ad.** et nihil rēspōdit. **R.** et nūllū sūm sacerdos. **Ad.** p̄nceps sacerdotū interrogauit eū et dixit ei. **Ad.** uirō te p̄ deū uiuū vt dicas nobis: si tu

Rabanus **E**xurgēs autē, Rabanus. Cōuenit nomē pontificis actiōis sue strenuitati. Interpretat enim caiphas inuestigator vel sagax siue uomens ore. Sagax em̄ fuit. i. astutus et velox ad p̄sequendū vel explendū doli sui nequitia: sed impudens ad p̄ferendū mendaciū: et appetendū homicidiū. Ira ergo p̄ceps et impatiens: nō inueniens calūnię locū: excutit de folio pontificē vt insaniā mentis motu corporis demonstraret.

Esa. 53. c. **E**t alibi: Fact⁹ sūz sicut hō nō audies: et nō habēs in ore suo redargutiones.

Bernardi n⁹ de sensu **A**diuro te, Bernardin⁹ de sensu sermone. lv. de chustiana religione ait. Ad iuratio est inquit alicuius sciendę veritatis sub respectu superioris potestatis: forte caiphas aliorum relatione perceperat chustum se dixisse filium dei: et hoc in iudicio repeti fatagebat: vt eius condemnatio

Caiphas fuit p̄ca

a s. i. post multā inquisitiones falsorū testimoniorū q̄ ad hoc ficta patebant: vt nulla tergiversatione celari poterant.

a s. i. falsa sub quodā colore tegebant veritatis dicēdo alia qua dicta que p̄rebat q̄ chustus p̄tulit.

a s. i. quod sequitur. b s. i. verum est q̄ c s. p̄p̄is anrib⁹.

a s. i. vbi dicit. † Soluite tēplū hoc: et in tribus diebus et citabo illud. b s. i. dīcuntur verba chustī imutare qui dicit soluite vos non ego.

a s. i. hoc apposerūt falsi testes: q̄ dicit hoc de tēplo corpis.

a s. i. h̄ manu factū. b s. i. dicitur et ego suscitabo illud: ipsi testantur de tēplo salomonis et materialis: ipse autē de templo corporis sui et spirituali.

a s. i. in hoc magis apparet chustī innocentia q̄ etiam in leui verbo chustū nō poterant capere: et iudeorū astuta deligentia et maliciosa q̄ ipsi verba abijcerent cum facta penitus non haberent.

a s. i. de cathedra sua cum impetu et furorē: eo q̄ nō poterat sufficiens testimonium reperire aduersus iesum: querebat an eum proprio sermone posset capere.

a s. i. non querit vt innocenti iesu credat et absoluat: sed vt ex verbis eius calumniā paret et cōdemnet et accuset.

a s. i. p̄ponuntur s. i. testibus

a s. i. magna prudentia est tacere vbi ex omni parte calumnia p̄parat. b s. i. quia aperta mēdacia nō sunt responsione digna vt ait Augustinus: etiam tacebat ne amplius peccarent: vt etiā patientiā ostenderet.

a s. i. ex vesania et impatiencia agitato: irato vultu et incompōsitis membris cordis dispositionem demonstrans.

a s. i. que forsitan habuit ex delatione parasitoꝝ: et testū falsorū quibus facilius inder falsus credit.

a s. i. inquirō a te p̄ potentia dei oipotētia: vt dicas mihi veritatē in re. p̄ qua te interrogo: interrogo ergo te.

a s. i. uirō te p̄ deū uiuū vt dicas nobis: si tu

A a *in lege et prophetis promissus.*
b *et an etiam sit.*

Es christus filius dei. *R. benedicti.*

a *scilicet ne impij sibi novam culpam imponerent: dicitur quod deum non timere nec diceret.* b *scilicet capite.* c *scilicet veritatem: sed deceret contrate.*

Jesus autem dixit illi. *Ad. Tu dixisti:*

a *scilicet que nominasti: ideo fateor: ut inexcusabilem lino.*

R. ego sum. *Ad. Veruntamen dico*

a *scilicet a. deinceps post illud aduentum videbitis alium in maiesta*

vobis: amodo videbitis filium homi-

a *scilicet sicut zacharias dicit et aspiciet ad me quem confixerunt.*

b *scilicet a. unum et equalem cum patre credens filium coregnantem:*

c *domine infallibiliter factum deum.*

nis sedentem a dextris virtutis dei: et

a *scilicet ad iudicium iudicare omnes viros: sicut daniel dicitur.*

b *scilicet ecce cum nubibus celi quasi filius hominis veniebat.*

venientem in nubibus celi. *Tunc prin-*

a *scilicet capbas: qui fuit pontifex et summus sacerdos anni illius.*

b *scilicet capbas sacerdos.* **R. summus sacerdos**

a *scilicet que de solio sacerdotali furor exarserat: eundem rabies*

c *ad scandenda vestes provocat: dicente Hieronymo.*

Ad. scidit vestimenta sua dicens: blas-

a *scilicet a. sibi assumendo divinum honorem: deo iniuriam fecit.*

b *scilicet a. et lege meruit morte: unde: Qui blasphemaverit no-*

c *men domini: morte moriatur.* c *scilicet ad eius damnationem.*

phemavit: quid adhuc egenus testi-

a *scilicet a. dicendo se filium dei. Et impletum est illud Job: Suscita-*

b *tur falsiloquus contra faciem meam contradicens mihi.*

c *scilicet a. Attende stultitiam capbas: ipse sententiam pronunnavit:*

bus: Ecce nunc audistis blasphemiam.

a *scilicet a. Attende stultitiam capbas: ipse sententiam pronunnavit:*

b *scilicet a. postea querit consilium.*

am. Quid vobis videtur: At illi re-

a *scilicet a. sicut tu pronunnavisti ipsum blasphemum: sic moriatur*

b *et blasphemus. Omnes secuti sunt arbitrium summi*

c *sacerdotis: sicut hodie multotiens fit in iudicijs: ubi respon-*

d *detur ad vota capitum.*

spontentes dixerunt: Reus est mor-

a *scilicet a. Et impleta est prophetia dicitur: Ego redemi eos. i. redi-*

b *mere veni: et in locuti sunt contra me mendacia.*

tis. R. qui omnes condemnaverunt eum

esse reum mortis.

De conspuitione domini et vultus velatione.

morti: per legem aptior et appa-
rentior esset.

a **Amodo vide. filium homi.**

Hugo Cardina. sup. Barcu ait:

Sacerdos interrogat de filio dei:

et rader dñs de filio hois. Quare

hoc est triplici ratione. Primo ad

ostendendum identitatem: ut intelliga-

mus eundem esse filium hominis et filium

dei. Secundo ad informandum nos

in humilitate: ut non erubescamus

inferiores nisi generis. Tertio ad

ostendendum humane nature digni-

tatem que talis est: ut ab eo filius dei

filius hominis nominetur.

b **Tunc princeps sacerdotum.**

Leo papa in sermone qui incipit.

Sponsionis nostre ait: Caiphas

ad aggerandum auditum sermonis in-

vidiam scidit vestimenta sua: et nesci-

ens quid hoc significaret: insaniam sa-

cerdotali honore se peravit. Ubi

est caipha rationale pectoris tui:

ubi continentur cingulum: ubi su-

per humerale virtutum mystico il-

lo sacramento amictus: ipse te spo-

liat: et proprijs manibus pontifi-

calia membra decerpis: oblitus

precepti illius quod legeras de prin-

cipe sacerdotum: de capite suo cida-

rum (id est mitram in qua scriptum

erat nomen dei) non deponat: et ve-

stimenta sua non dirumpat. Tu ve-

ro a quo iam alienabat hec digni-

tas: ipse tui executor es opprobri-

ad manifestandum finem veteris in-

stituti: eadem dirutio sacerdotale

auferret ornatum qui mox et templi

discidit velum. hec tibi.

c **Audistis blasphemiam.**

Quid vobis videtur. Blasphe-

mia fit dupliciter. Vel quando id

quod dei est/ creature attribuitur:

et hunc modum christo attribuit cai-

phas. Vel quando quod est creatu-

re tamen deo attribuitur.

Hugo car
dinalis

1346. 12. c

Leo papa
1 Dañ. 7. d

D
Levi.
24. c.

Job. 16. b

10 sec. 7. d

Blasphe
mia

De Conspuitione domini

Jesus vultu velatus. Mat. XXVI 6
Mat. xxi. Luc. xxii.

Quida de
abus.

Tunc expuerunt in faciem eius. Quidam deuot. Sicut christi sanguine redempta: impietate tota in cubiculo pectoris tui te recipias: et meditare circa ista quae tam consideratione: quarum et qualia in ista noctis umbra dominus tuus et redemptor sustinuit. Aduerte bene eum gelistat dicitur: licet sint pauca: plurimum autem dolore christo exhibitum significaria. Dicitur enim: illud ebant: aspuebant: cedebant: colaphebant: alapihebant: palmas dederunt in facie: oculos velabant: et multa alia blasphemantes dicebant in eum. Nota. Illud ebant: Quae fuerit illa illuso non exprimit: sed fuerit aliqui sibi illata irreuerentia: traherent enim eum unus dicens ad alium: trahere: et tunc dimiserunt eum cadere in terram: extunc rideantes et dixerunt: Christus quod non previdisti casum cum sis propheta. Et fecerunt eum sedere sursum auferendo sedem: tunc cadens sic illud ebant: et genuflexerunt coram eo: linguas prententes

† Esa. 50. c

Insuper in manu

Diere. 9. a

Esa. 57. a

Esa. 50. c

optosa manus

De. 128. a

tertia illud. Certus pueratorum extenderunt linguam suam quasi arcum. unde dicitur. Super quem loquar: super quem dilatastis os: et eiecistis linguam. Numquid non vos filii scelesti semper mendacis: conspuerunt in super primo omnes unanimiter: postea in nocte quae singulariter. Quibus irreuerentia conspuere regem angelorum. Quod inexpressibile nefas quod aperuerunt etiam os eius sanctissimum: et inspuerunt fetida spuma per Bartholomaeum de Casoli. Cedebant per terea indifferenter: quod non sufficiebat facies: sed unus super caput. unde dicitur. Caput meum dedi percussoribus. Alii in facie palmas. id est manus explicatas dederunt. Alii manus dederunt copiosas. id est pugnis cedebant. Alii super dorsum dederunt verbera et perculsiones quae in cebat in terra. Alii supra dorsum meum fabricauerunt pedes. Velabant. Ratio: non potuissent facere nisi velarent. Colaphebant. id est collum suum: quia percussoribus quod quod emortuum fuit. Alapihebant. id est faciem suam cederunt tot vicibus quod multoties semimortuum cadebat in terram: et clamabant: Dic nobis propheta quod te percussit. tunc percussit faciem suam: quod barbam receperunt: quod satis longa erat et venerabilis: sicut dicit beatus Oliverius. Post mediam horam noctis maiores iudeorum se posuerunt dormitum: forsitan ad horam vel duas: interi dominum infirmatum: opprobriis plurimum sauciatum: dimiserunt sub custodia plurimorum hominum: quos sub precio conduxerunt: ne cessaret tribulare eum usque mane: quod ei fecerunt intantum: quod tunc muerunt dominum relinqui mortuum in manibus eorum. Quae illa ita agerent: festino cursu: quod annes adiecit beatam virginem quae fuit in bethania dicens. O veneranda mater: festina festina: si saltu filium tuum viuum videre desideras: quod capere: et ita decurpat: ne dicam mortuum: quod ipsum vix agnosces. Quod cum audisset: ait altum trahendo gemitum. Deum me miseram matrem: o dolor: o dolor: o fili mi: fili mi: spes mea et fortitudo: o nate tenerrime: quod delicate te nutruim: o fructus uteris mei a sancto datus: mors mors quod felix si fueris: hic hunc diem in dulcissimo nato meo aspiceret: et cadens semimortua in terram. Accurreret autem magdalena et martha: et damantes: plus iam matris dolore lugeret christi passionem. Tandem resocillata: quantum poterat plus hierusalem tristis mater ut afflaret: et si non liberatio

Unc
a s Aliqui con
spuerunt: qua
credendum est
quod primo oes quotquot pote
rant conspuerunt: hoc est si
mul: et expuerunt: quod excor
billus est: quia ab intra spu
ta creauerunt.
AD. expuerunt in fa
a s percussiones in collo. Et sic
implegit propheta. I facies
meas non auerti ad uere
pantibus et conspuerunt in
me: caput meum dedi per
cussoribus: et genas trahentibus
barbam meam.
b s percussoribus.
ciem eius: et colapbis eum cedebant.

A a s manus applicatas. b s f Exprobantes percusserunt ma-
gilla mea: et saturati sunt penis meis.

Alij autē palmas in faciem eius de-

derunt. R. Et ceperunt quidā velare

faciem eius. L. Et viri qui tenebant

illum illūdebant ei cedentes: et percu-

tiebāt faciem eius. Ad. dicentes: Pro-

phētica nobis chūstē: quis est qui te p-

cussit: R. et ministri eum alapis cede-

bant. L. et alia multa blasphemantes

dicebant in eum. Et vt factus est dies

conuenerunt seniores plebis et princi-

pes sacerdotum et scribe: et dixerunt

illum in consilium suum dicentes: Si

tu es chūstus dic nobis. Et ait illis: Si

vobis dixerō non creditis mihi. Si

autē interrogauerō non responde-

saltem lacrymis benedicto filio
comitantibus eam Joanne et pia
magdalena cū sorore martha. Ad
hoc plura sunt hic ptemplanda q̄
deuotis relinquo mētibz.

Alij autē palmas in faci-
em eius dede. Bonauen-
tura in li-
tura
bro d stimulo amoris ait. Temo
ad alapas et sputa. Quid em deo
dignius: quid perōze indignius?
Deu qui es deus qui a peccatori-
bus conspui voluisti in illā ange-
lis summam desideratā facie. O
peccatores/adeo fuit illitus et per-
cussus: vt facies eius tanq̄ lepro-
si videretur.

Facie ei? Beda. Qui tunc
cessus est colaphis iudeorum: nūc
cedit blasphemis falsoz christia-
noz. Et qui consputus est saluūis
infidelitū: nūc vesanis opprobrijs
exhonorat impioz filioz.

Et vt factus est dies. Bo-
nauentura in suis meditationibus
capitulo. lxxvj. q̄ recedētibz ma-
ioribus miserūt iesūm in quēdā
carcerem: ibi subitus salarūz: qui
adhuc videri potest/ vel eius vesti-
gium: et ligauerunt eum ad quan-
dam columnam lapideam: cuius
pars postea comminuta est et ad
hoc apparet: vt habeo ex fratre no-
stro qui vidit: dimiserūt nihilomi-
nus aliquos armatos ad tutiores
custodiam qui eum per totam no-
ctem residuam verauerunt derisi-
onibus et maledictis vacantes di-
centes: Credebas tu melior et sa-
pientior esse principibus nostris?
que stulticia erat tua? nō debebas
os aperire contra eos: quomodo
fuisi ausus sic facere? Sed nunc
apparet sapientia tua/ vt ites mo-
do sicut tuis conuenit paribus: di-
gnus proculdubio es morte: et
eam cito habebis: et sic per totaz
noctem: modo vnus/ modo alius
insultabat verbis et factis contra
eum. hęc ille.

Do

De conspuitiōe dñi et vultus velatione

Ea **Q**ui ait: vos dicitis. Mi-
colaus de Lyra mouet dubium:
et soluit in longū super mattheū.
xxj. ca. cuius declarationem pro/
pter prolixitatem omitto: et acci/
pio illud qd dicit sup paulū: an iu-
dei noticiā habuerunt qd christus
Iesus vere fuerit messias in lege
et pphetis pmissus/ait: qd periti
iudeom cognouerūt christū esse
messiam in lege et pphetis pmissus:
qd videbāt pphetias de ipso
impletas quātū ad tēp^o et locū et
alias circūstantias: s; qd cepit pre-
dicare cōtra vitia eorū publice: co-
gnitio illa per odiū et inuidiā con-
tra christum insurgentem: fuit in
eis obscurata: et ceperūt prophe-
tias aliter interpretari: et ideo tē-
pore crucifixionis nō cognouerūt
quia ratio erat depressa rancore:
sed añ bene cognouerunt. Et ideo
qd dicit: Scio fratres qd per igno-
rantia fecistis sicut principes ve-
stri. Et illud: Pater dimitte illis:
qd nesciūt quid faciūt. Et si sūt siles
auctoritates: intelligēde sūt qd licet pmo cogno-
uerūt periti: sed tpe crucifixionis nō: et sic loquūt ille auctoritates: s; alie auctoritates
q loquunt in contrariū: sicut ē illa: Nūc autē vidēt et occiderūt me. Et illud. Agricole
vidētes filii dixerūt intra se. Dic est hères: venite et occidam^o et. Hęc et cōsiles refe-
rendē sūt ad hñā noticiā. Et sic patet qd iudei habuerūt noticiā habitualē et nō actu-
alem: in tpe puta crucifixionis: qd tunc actualis fuit destructa p passionē vehemētis
odij: q tñ in pncipio viguit. Sed ad illud qd dicit: Si cognouissent nunq̄ dñm glo-
rie crucifixissent. Dicit Scot^o in. iij. dif. xx. in respō. ad vlti. argu. qd apostolus non lo-
quit de iudeis sed pncipibus mūdi/ sc; de demonib^o: qui si sciuissent eum fuisse verū
deū: nō instigassent hoies ad eius mortē: et hoc ppter bonū cōsecuturū ex eius mor-
te/ sc; redēptionē hoies: qd bonū nolebāt accidere: vñ pmo qñ ignorabant hoc: insti-
gabant ad eius mortē iudeos: postq̄ autē sciuerūt eum esse verū deum: persuaserunt
cōtrariū. per vxorē pilati dicentē: Nihil tibi et iusto huic. Bene tñ voluissent ipsum
mori sine redemptione humani generis si fieri potuisset. Hęc Scotus.

Hęc est via tertia p quam
trāsire debem^o et atēdere affectu
osissim^o: et videre ocul interiorib^o
et cōpassiōis dolorē saluatoris si
est dolor sicut dolor suus: et dicit
merito via spinosa vel senticosa/
qd idē ē. Senticosa pfecto qd spi-
na inuidie et false accusationis/ ac-
testatiōis/ cōpunctiōis/ spretiōis/

a s. f. me qui sum innocuus: sciebat enim qd essent inuidia
obdurati. b s. f. pmo meo aduētū humili in
quo me despiciat et vltiter tractatis.

bitis tibi neq; dimittetis. Ex hoc autē
a s. f. in scdo aduentu: et esset mihi gloria et remuneratio:
eo qd hec patienter sustineo a vobis iniustus iudicab^o: quo-
rū ego ero iudex iustus/ et inflexibilis: et nō solū vestri
sed oim. b s. i. equis patri in pietate et maiestate.

erit filius hois sedēs a dextris virtutis
a s. f. quia p alium illud erat generale: vnde oēs dixerūt: in
alio solus cathas: in illo querunt de regia dignitate qd
erat contra imperatores: in alia de blasphemia que fuit
contra deum.

dei. Bixerūt autē omnes: Tu ergo es
a s. i. licet inuidia excauit vos iam et scripturas false in-
terpretamini: tamē conscientia vestra dicit vos et sentia-
tis qd ego sum christus. Ho. sua sententia damnaturū
est p qd quod sentiebant. b s. i. p

filii dei. Qui ait: vos dicitis: quia ego
sum. At illi dixerūt: Quid ad hoc de-
a s. f. quia se dicit christum et filii dei. b s. Hugo expostio-
biblie dicit: qd ipsi reuera non audierant: sed violenter de
verbis eius traxerunt.

**sidēramus testimoniū: ipsi enim audi-
uimus de ore eius.**

Via spinosa
q pūxit iesus in
mūltiplici accu-
satione et pcul-
sione ac tribu-
latione,
Iesus pilato accusatus.
Ies^o ab herode vitupar^o.
Iesus a pilato excusar^o.
Iesus dure flagellatus.
Iesus spinis coronatus.
Iesus pplo mostratus.